

ΠΡΟΣ:

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)
Πειραιώς 132
Αθήνα 11854

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 24018

Αθήνα, 21.06.2024

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με την αναθεώρηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

Αξιότιμοι κύριοι/ Αξιότιμες κυρίες,

Με την παρούσα επιστολή, ο Ελληνικός Σύνδεσμος Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) επιθυμεί να τοποθετηθεί αναφορικά με την προτεινόμενη αναθεώρηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, στο πλαίσιο της σχετικής Δημόσιας Διαβούλευσης.

Κατ' αρχάς, θα θέλαμε να σημειώσουμε αφενός ότι το χρονικό διάστημα για την εξέταση του υπό διαβούλευση θέματος και την τοποθέτηση των ενδιαφερομένων είναι ιδιαίτερος περιορισμένο, και αφετέρου ότι το σκεπτικό της προτεινόμενης αναθεώρησης, ιδίως όσον αφορά την απαλοιφή συγκεκριμένων προβλέψεων της Απόφασης ΡΑΕ 1431/2020 για την παροχή κινήτρων αποδοτικότητας στον Διαχειριστή, δεν καθίσταται σαφές από τα υπό διαβούλευση κείμενα.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της υπό διαβούλευση αναθεώρησης, ο Σύνδεσμος μας διαπιστώνει με έκπληξη ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν κινούνται προς τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου, βάσει των κατευθύνσεων της Ε.Ε. και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, που θα παρέχει κατάλληλα κίνητρα για την αποδοτική ανάπτυξη και λειτουργία του δικτύου, αλλά αντιθέτως ανατρέπει -σχεδόν στο σύνολο τους- και οποιεσδήποτε σχετικές προβλέψεις της Απόφασης ΡΑΕ 1431/2020 που αφορούσε τη 1^η Ρυθμιστική Περίοδο.

Υπό το πρίσμα του κρίσιμου ρόλου που θα πρέπει να επιτελέσουν οι διαχειριστές των δικτύων ενόψει της ενεργειακής μετάβασης και της ψηφιοποίησης, καθώς και του ύψους των απαιτούμενων επενδύσεων της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. που εκτιμάται ότι θα πρέπει να τριπλασιαστούν τα επόμενα έτη¹, καθίσταται σαφές ότι το πλαίσιο κινητροδότησης του Διαχειριστή για την αποδοτικότερη ανάπτυξη και λειτουργία του Δικτύου θα πρέπει να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι, εν τέλει, το σχετικό κόστος που θα επιβαρύνει τους χρήστες, δεν θα είναι υπέρμετρο.

Η κρισιμότητα της ανάγκης αυτής στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης, αναδεικνύεται τόσο στο Σχέδιο Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λειτουργία και την ανάπτυξη των δικτύων διανομής (*Grids, the missing link - An EU Action Plan for Grids*)² καθώς και στις πρόσφατες κατευθυντήριες αρχές των ACER και CEER για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των έξυπνων

¹ <https://powersummit2024.eurelectric.org/grids-for-speed/>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0757>

δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ (*Electricity transmission and distribution “smart-grid” performance indicators - an ACER-CEER guidance paper*)³, όσο και στη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ (*Electricity Market Design Reform*)⁴ και ιδίως στο αρ. 18, παρ. 2 και 8 του Κανονισμού 2019/943.

Συνεπώς, ενόψει και των νέων προκλήσεων που θέτει η ενεργειακή μετάβαση, ως προς την ανάπτυξη και τη λειτουργία των δικτύων, θεωρούμε αυτονόητο ότι θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν, να αντιμετωπιστεί από την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. το θεμελιώδες και χρόνιο ζήτημα της αδυναμίας επακριβούς καταλογισμού της καταναλισκόμενης ενέργειας που αντιστοιχεί σε κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου (βλ. έλλειψη έξυπνων μετρητών, μη αποδοτική αντιμετώπιση τεχνικών και μη τεχνικών απωλειών, μη πληρότητα μετρητικών δεδομένων κτλ.). Ως αποτέλεσμα του χρόνιου αυτού ζητήματος, σημειώνουμε ότι στην Οριστική Εκκαθάριση του Α' εξαμήνου του 2022, το επίπεδο της παραγόμενης ενέργειας το οποίο δεν δύναται να αντιστοιχηθεί από τον ΔΕΔΔΗΕ με τις καταμετρηθείσες ποσότητες, ανέρχεται σε σχεδόν 18% επί του συνόλου, επίπεδο που προφανώς είναι εξαιρετικά υψηλό σε σύγκριση με λοιπά Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπρόσθετα, για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (quality of service) σημειώνουμε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η προσήκουσα εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Απόφασης ΡΑΕ 1431/2020, του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου και των Εγχειριδίων Ποιότητας και Εξυπηρέτησης, όπου μεταξύ άλλων προβλέπεται τόσο η ενσωμάτωση οικονομικών κινήτρων και συνεπειών (incentives and penalties) στο Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή για τη διατήρηση ή/και την επίτευξη συγκεκριμένων προδιαγραφών ποιότητας (quality standards), όσο και η εκπόνηση και δημοσιοποίηση αναλυτικών εκθέσεων ποιότητας (ενέργειας, τάσης και εξυπηρέτησης) σε ετήσια βάση.

Αναφορικά με τις συγκεκριμένες διατάξεις της προτεινόμενης αναθεώρησης της μεθοδολογίας υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου Εσόδου του ΔΕΔΔΗΕ, σημειώνουμε ότι:

- Αναιρείται η πρόβλεψη της παρ. 4 του αρ. 9 της Απόφασης ΡΑΕ 1431/2020 βάσει της οποίας ο καθορισμός των εύλογων και αποδοτικών Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών περιλαμβάνει μηχανισμό για την «προσαρμογή των Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών βάσης για βελτιώσεις στην αποδοτικότητα» μέσω «συντελεστή αποδοτικότητας» που αντικατοπτρίζει την εξοικονόμηση κόστους που εύλογα αναμένεται να επιτύχει στο μέλλον ο Διαχειριστής.

Βάσει της προτεινόμενης αναθεώρησης, ο καθορισμός των εύλογων και αποδοτικών Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών παύει να βασίζεται στην προσέγγιση του αποκαλυπτόμενου κόστους (revealed cost) που περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- και προβλέψεις για την βελτίωση της αποδοτικότητας, ως ανωτέρω, και βασίζεται πλέον στα απολογιστικά δεδομένα του Διαχειριστή.

Επιπλέον, προστίθεται πρόβλεψη στο αρ. 9 ότι, εκτός πολύ συγκεκριμένων εξαιρέσεων που δίνουν την δυνατότητα παρέμβασης στη ΡΑΑΕΥ, «το ύψος των εγκεκριμένων Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών κάθε έτους *ί* της ΡΠΔ δεν εκκαθαρίζεται», από την οποία συνάγεται ότι ανεξαρτήτως του τελικού ύψους των Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών που θα

³ <https://www.acer.europa.eu/news-and-events/news/energy-regulators-develop-guiding-principles-evaluate-performance-eu-electricity-smart-grids>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0148>

πραγματοποιηθεί και των αιτιών της όποιας απόκλισης από το εγκεκριμένο ύψος τους, ο Διαχειριστής θα λαμβάνει εγγυημένο αντίστοιχο έσοδο που θα εγκρίνεται πριν την έναρξη της Ρυθμιστικής Περιόδου (ex-ante), χωρίς μάλιστα σε αυτό να περιλαμβάνεται σαφής πρόβλεψη για βελτιώσεις στην αποδοτικότητα του.

- Απαλείφεται το αρ. 19, «Μηχανισμός κινήτρου για τις Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες», ο οποίος είχε ως στόχο να διασφαλίζεται ότι οι χρήστες επωφελούνται από τη βελτίωση της αποδοτικότητας, μετακυλιώντας σε αυτούς, μέρος της όποιας εξοικονόμησης επιτυγχάνεται εντός της Ρυθμιστικής Περιόδου στις Ελεγχόμενες Λειτουργικές Δαπάνες του Διαχειριστή.

Στη νέα παρ. 6 του αρ. 9 προβλέπεται ότι πλέον, «ο Διαχειριστής επωφελείται του συνόλου τυχόν εξοικονομήσεων επί των εγκεκριμένων Ελεγχόμενων Λειτουργικών Δαπανών».

- Ανατρέπονται οι προβλέψεις του αρ. 23 σύμφωνα με τις οποίες «από τη 2η Ρυθμιστική Περίοδο Διανομής, στο Επιτρεπόμενο Έσοδο του ΔΕΔΔΗΕ περιλαμβάνονται δαπάνες που αντιστοιχούν στο εύλογο κόστος του Διαχειριστή Δικτύου για την εξασφάλιση των αναγκαίων ποσοτήτων ενέργειας προς αντιστάθμιση των συνολικών απωλειών ενέργειας στο Δίκτυο Διανομής» οι οποίες αποσκοπούσαν στην παροχή ισχυρού κινήτρου προς τον ΔΕΔΔΗΕ για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των απωλειών του Δικτύου.

Όπως αναδεικνύεται σε μελέτη του ACER⁵, ήδη από το 2021, η Ελλάδα ήταν μία εκ των ελαχίστων Κρατών-Μελών της Ε.Ε. όπου το κόστος των απωλειών του δικτύου δεν ανακτάται μέσω του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή αλλά μετακυλιείται στο κόστος προμήθειας, με προφανή συνέπεια την έλλειψη κινήτρου του Διαχειριστή για τον περιορισμό των απωλειών.

Η άποψη του Συνδέσμου μας μάλιστα είναι ότι οι απώλειες του Δικτύου, κατ' αναλογία των απωλειών του Συστήματος, θα πρέπει να εκπροσωπούνται στην αγορά από τον Διαχειριστή του Δικτύου, όπως εκπροσωπούνται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ώστε να είναι εμφανείς και οι αποκλίσεις που αυτές προκαλούν.

- Δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του αρ. 124 Ν. 5106/2024 που προβλέπουν την τροποποίηση της Μεθοδολογίας Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή ώστε σε αυτή να λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη «μη εμπρόθεσμη ολοκλήρωση από τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής όλων των απαιτούμενων ενεργειών, σε εκτέλεση των Δηλώσεων Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου που έχουν υποβληθεί από τους Προμηθευτές Καθολικής Υπηρεσίας» για τη μείωση της εύλογης απόδοσης που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης του Διαχειριστή.

Κλείνοντας, βάσει των δεδομένων συνθηκών, θεωρούμε ότι είναι σαφής η ανάγκη της εκ βάθρων επανεξέτασης της μεθοδολογίας του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ σε μία εφ' όλης της ύλης Δημόσια Διαβούλευση, με στόχο τη διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες για την αποδοτική ανάπτυξη και λειτουργία του Δικτύου, λαμβάνοντας υπόψη -μεταξύ άλλων- και τα συγκεκριμένα κρίσιμα σημεία που παρατίθενται ανωτέρω.

⁵ ACER, [Report on Distribution Tariff Methodologies in Europe](#), February 2021

Με εκτίμηση,

Μίλτος Ασλάνογλου
Γενικός Διευθυντής